

Vážené čtenářky, vážení čtenáři,

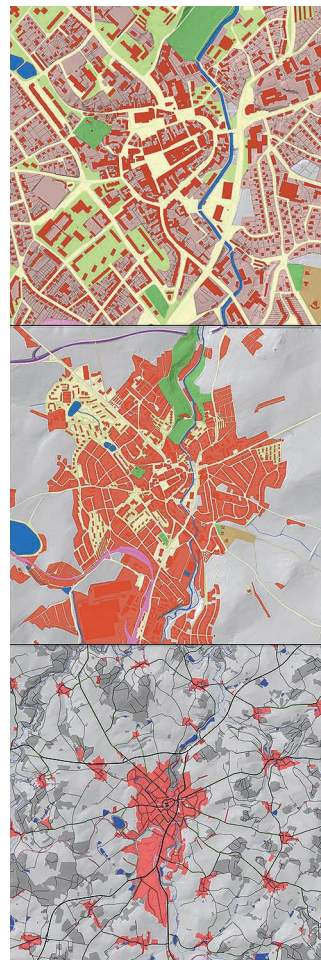
do rukou se vám dostává další číslo Zpráv památkové péče, tentokrát ve své části *In medias res* zaměřené na téma urbanismu ve vztahu k památkové péči, jež otevírá celou řadu podnětných otázek z oblasti průniku těchto dvou disciplín.

Jak se dotýkat města a rozpoznat jeho kulturní hodnoty? Jak odlišit podstatné a nepodstatné v mnohohrstevnatém a dynamickém prostředí? Jak propojit měřítka artefaktů a objektů s měřítky osídlení, těžko uchopitelnými v jeho celistvosti? Všichni jsme zažili ten silný prožitek, když jsme se ocitli v zachovalém starobylém městě. Informace, že něco trvá staletí, ba tisíciletí, a je to petrifikované v půdorysu a stavební struktuře, je fascinující, stejně jako to, že chodíme, bydlíme, nakupujeme, pracujeme v prostoru a mnohdy i mezi objekty, kde chodili, bydleli, nakupovali a pracovali lidé například ve středověku. A přitom víme, že čas se nemůže zastavit, že život jde stále dál a nároky na chození, bydlení, nakupování a práci se radikálně mění. Takovým trendům nepřekáží zachování cenných skulptur či chrámů, právě naopak, těm téměř každý rád přiznává právo na existenci v prostoru a paměti města, ať již z důvodu své kulturnosti, respektu k úřední ochraně nebo klidně i ze snobismu. Řada lidí přitom chápe památky především jako cenné solitéry, jako artefakty. To je však jen jeden aspekt. Tím druhým je kontext památek, jejich vztah k hmotné i nehmotné kultuře celku, ať již jako celek chápeme duchovní, sociální či materiální prostředí. Velkým tématem urbanismu je právě kontext, kontinuum časové i prostorové. Stejně tak je tématem urbanismu hledání konstitutivních „vzorců“ měst, jejich „genetických kódů“. Jaké prvky z každé vývojové vrstvy jsou stěžejní pro zachování paměti osídlení a současně pro udržení zdravého vývoje? Jak sebevědomě vstupovat do měst současným jazykem a neničit jejich *genius loci*?

Na tyto otázky hledá odpovědi v letošním roce končící pětiletý výzkum *Původ a atributy památkových hodnot historických měst České republiky*, projekt programu na podporu aplikovaného výzkumu a experimentálního vývoje národní a kulturní identity (NAKI II), který zpracovává tým Českého vysokého učení technického v Praze a Ústavu teoretické a aplikované mechaniky AV ČR. Klíč, který byl zvolen, je založen na stejném principu jako stavba dobrých měst: pomocí silné nosné ideje „organicky“ propojit různorodé části do jednoho sourodého celku. Onou idejí je důvěra ve standardní mapování měst ve smyslu nosiče strukturovaných informací, osnovy či kostry umožňující variabilitu a vitalitu tkání. Zde se jedná o založení stabilní a ve všech směrech kompatibilní stavby geografického informačního systému (GIS). V jejím rámci se proto může setkávat svěbytný výzkum vytyčování středověkých měst s demografickými analýzami a expertními subjektivními metodami či s aplikacemi současných přístupů urbanistických i sociologických. To vše při vědomí hlavního cíle: budování co nejbohatší argumentace pro identifikování urbánně-památkových hodnot a pro formulování jejich atributů.

Některé přístupy k výše uvedeným tématům jsou představeny v tomto čísle. Věříme, že vás zaujmou a inspirují a že spolu s námi budete objevovat společnou krásu památkové péče a urbanismu.

Jan Jehlík

OBSAH

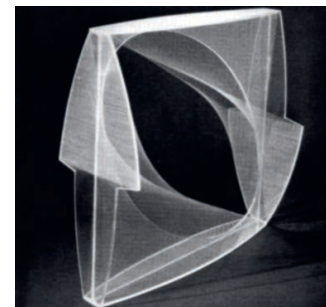
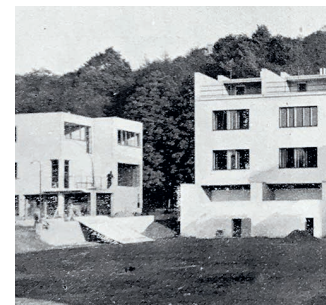
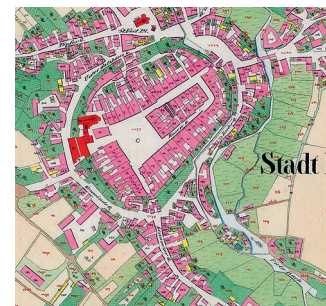
IN MEDIAS RES: PAMÁTKOVÁ PÉČE A URBANISMUS

Jan Jehlík, Jiří Plos, Miroslav Cikán; K výzkumu památkových hodnot historických měst České republiky / 3

Jana Zdráhalová; Využití topologické analýzy uliční sítě při péči o urbanistickou hodnotu měst / 10

Vít Rýpar; Struktura a tvar. Morfometricko-topologický pohled na urbanistickou strukturu – jak popsat její charakter? / 17

Michal Kohout, Šárka Jahodová, Veronika Peňázová; Změny způsobu využití historického jádra / 24

MATERIÁLIE, STUDIE

Eliška Podholová Varyšová; Výstavní kolonie Werkbundu jako předmět památkové ochrany / 33

Hana Řepková; Nenápadný půvab panelů aneb regenerace sídlišť z pohledu památkové péče / 46

Zdeňka Michalová, Jan Vojtěchovský, Lucia Krajčárová; Císařský sál zámku Bučovice ve 20. století – dokumentace, restaurování a prezentace / 64

Ondřej Hnilica; Adam Sekanina, Sochařská galerie Na dláždě v Telči / 76

Jana Tichá; „Kopalova“ sklárna v Mnichově Hradišti. Růst a pád české továrny „na všechny druhy surovin potřebných pro sklářský průmysl jablonecký“ / 89

Petr Kotlík; Zkušenosti s konsolidací kamene epoxidovými pryskyřicemi / 101

Ivana Kopecká, Eva Svobodová; Otázky možné konzervace a restaurování polymerních materiálů / 106

RÚZNÉ

Devadesátiny Karla Kibice – vědce, památkáře a pedagoga (*Josef Štulc*) 113/ Bibliografie prací Karla Kibice od roku 2010 116/ Šlechta českých zemí v evropské diplomacii (*Petr Pavelec; Markéta Slabová*) 116/ Vzdělávání seniorů v oboru památkové péče (*Kateřina Pávková*) 121/

SEMINÁŘE, KONFERENCE, AKCE

Ze semináře spolku Omnium o historických dřevěných konstrukcích (*Vilém Faltýnek*) 122/

10. výjezdní zasedání archeologů Národního památkového ústavu (*Stanislava Kučová, Hana Dehnerová, Dagmar Vorlíčková, Martin Tomášek*) 125/

RECENZE

Hledání „hlubokého města“ na příkladu Druhého Říma (*Karel Kibic*) 127/ Praktický průvodce povodní nejen pro správce památek (*Milena Forejtníková*) 133/ Kniha o sídlišti Ďáblice (*Martin Šolc*) 135/

RESUMÉ

Summary / 137